

Ministerie van
Buitenlandse Zaken

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie
Ministerie van Justitie
Directie Vreemdelingenbeleid
Postbus 20301
2500 EH 's-Gravenhage

Directie Personenverkeer, Migratie en
Vreemdelingenzaken
Afdeling Asiel- en Migratiezaken
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag

Datum 3 mei 2005
Kenmerk DPV/AM-874308
Blad 1/3
Bijlage(n) -
Betreft Situatie in Ivoorkust
C.c. IND/GC KAO

Auteur DPV/AM
Telefoon (070) 348 5964
Fax (070) 348 5046
dpv-am@minbuza.nl
www.minbuza.nl

Op 14 april 2005 deed ik u op uw verzoek een nieuw algemeen ambtsbericht over de situatie in Ivoorkust toekomen. Dit algemeen ambtsbericht Ivoorkust beslaat de periode van mei 2004 tot en met medio maart 2005.

Naar aanleiding van uw verzoek van 27 april 2005 informeer ik u over een aantal recente ontwikkelingen die buiten de verslagperiode van het ambtsbericht vallen, doch wellicht van belang kunnen zijn voor de beoordeling van asielverzoeken van personen die afkomstig zijn uit Ivoorkust en voor besluitvorming over de terugkeer van afgewezen Ivoriaanse asielzoekers.

Van 3 tot 6 april 2005 vonden te Pretoria, Zuid-Afrika, besprekingen plaats tussen de strijdende partijen. Deze besprekingen stonden onder voorzitterschap van de Zuid-Afrikaanse president Mbeki, die als bemiddelaar namens de Afrikaanse Unie optrad. Op 6 april 2005 werd een akkoord (het Akkoord van Pretoria) ondertekend door president Laurent Gbagbo (het staatshoofd), minister-president Seydou Diarra (namens de Regering van Nationale Verzoening), Henri Konan Bédié (leider van de *Parti Démocratique de Côte d'Ivoire*, PDCI), Alassane Dramane Ouattara, leider van de *Rassemblement des Républicains*, RDR) en Guillaume Soro, (secretaris-generaal van de *Forces Nouvelles*).

In het Akkoord verklaren de strijdende partijen alle vijandelijkheden ogenblikkelijk en definitief te staken, en gebruik van geweld als middel tot het oplossen van onderlinge geschillen af te wijzen. Tevens is afgesproken dat in oktober 2005

presidentsverkiezingen zullen worden gehouden. De partijen nodigen de Verenigde Naties uit om te helpen bij de organisatie van de verkiezingen. Speciale maatregelen moeten de veiligheid garanderen van de *Forces Nouvelles* tijdens het ontwapeningsproces. Zeshonderd rebellen zullen worden getraind als politieagent.¹

De partijen verzochten de bemiddelaar, president Mbeki, om een oordeel te vellen over de mogelijke deelname van oppositieleider en ex-premier Ouattara aan de presidentsverkiezingen. Na advies van de Nigeriaanse president Obasanjo (voorzitter van de Afrikaanse Unie) en Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties Annan, bracht president Mbeki op 13 april 2005 advies uit. Volgens Mbeki zouden alle kandidaten, die worden voorgedragen door de politieke partijen die het akkoord van Linas-Marcoussis hebben ondertekend, toe moeten worden gelaten.²

Op 26 april 2005 maakte president Gbagbo bekend dat Ouattara aan de verkiezingen van 2005 deel zal mogen nemen. Hij deed dit, conform het verzoek van president Mbeki, op basis van artikel 48 van de Grondwet, dat het staatshoofd de bevoegdheid geeft om buitengewone maatregelen te nemen indien dit nodig is voor het behoud van de territoriale integriteit of verdediging van de instituties van de staat. Hiermee werden verdere problemen rond artikel 35 van de Grondwet, waaruit volgt dat een kandidaat voor de presidentsverkiezing twee Ivoiriaanse ouders moet hebben, omzeild.³ Hoewel wijziging van artikel 35 in december 2004 door de Nationale Vergadering was goedgekeurd (zie paragraaf 3.1.2 van het algemeen ambtsbericht Ivoorkust maart 2005), hield president Gbagbo vast aan de bepaling in artikel 126 van de Grondwet dat de grondwetswijziging pas geldig is nadat deze per referendum door de bevolking is goedgekeurd. De oppositie verklaarde te kunnen instemmen met het toepassen van artikel 48 voor het oplossen van het probleem rond de kandidatuur van Ouattara. Zij voegde daar evenwel aan toe een aantal andere, door Gbagbo op basis van ditzelfde artikel genomen maatregelen, te beschouwen als misbruik en gaf aan dat de president niet vaker gebruik mag maken van de bijzondere bevoegdheden die artikel 48 hem biedt.⁴ Op 28 april kondigde de regering aan dat de eerste ronde van de presidentsverkiezingen gehouden zal worden op 30 oktober 2005.⁵

¹ *Pretoria Agreement on the Peace Process in the Côte d'Ivoire*, 6 april 2005; IRIN, *Factions agree to end hostilities, but no deal on presidential election*, 6 april 2005.

² IRIN, *Gbagbo agrees to let rival stand in election, rebels give cautious welcome*, 27 april 2005.

³ IRIN, *Country hangs on Gbagbo's response to Mbeki ruling*, 14 april 2005.

⁴ Idem en Monitoring Media OCHA, 19 april 2005.

⁵ IRIN, *Elections designed to restore peace set for 30 October*, 29 april 2005.

De strijdende partijen hebben afgesproken dat de ontwapening op 14 mei 2005 zal beginnen en op 31 juli 2005 moet zijn voltooid. Op 21 april 2005 begonnen het leger en de rebellen op kleine schaal zware wapens terug te trekken van de frontlinies. Van 2 tot 6 mei 2005 zullen specialisten van beide zijden te Yamoussoukro nader overleggen over de hervorming van het nationale leger, waarbij ook de reïntegratie van strijders van de *Forces Nouvelles* aan de orde zal komen.

Hoewel het Akkoord van Pretoria gezien wordt als een doorbraak in de impasse die het conflict in Ivoorkust kenmerkte, kan niet ingeschat worden of en in hoeverre het Akkoord daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. Evenmin is duidelijk welke gevolgen het Akkoord zal hebben voor de veiligheidssituatie van het land.

U kunt deze brief beschouwen als een aanvulling op het algemeen ambtsbericht Ivoorkust maart 2005. Indien zich voordat u om een nieuw algemeen ambtsbericht Ivoorkust verzoekt dusdanige ontwikkelingen in Ivoorkust voordoen dat ik van mening ben dat deze relevant kunnen zijn voor het beleid dat u voert, zal ik u daarvan uiteraard op de hoogte stellen.

De Minister van Buitenlandse Zaken

namens deze,
de directeur Personenverkeer, Migratie en Vreemdelingenzaken

drs. B. von Bartheld

